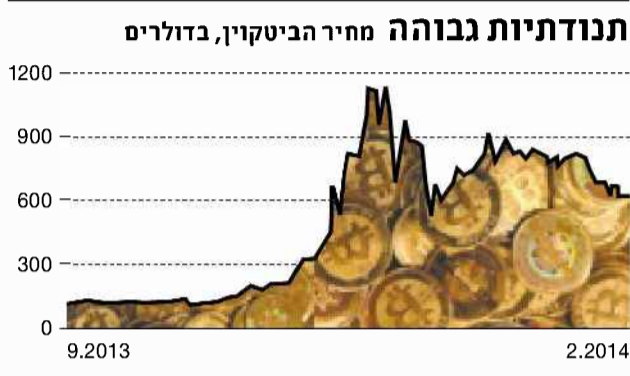

משרד האוצר ובנק ישראל באזהרה חריגה: השימוש בביטקוין מסוכן

בכך מצטרפות הרשויות בישראל לרגולטורים בארה"ב, בקנדה ובאיחוד האירופי שפירסמו אזהרות דומות לציבור

תמי זנדברג צילום: עופר וקנין

קרנית פלוג צילום: אוליביה פיטוסי

מוטי בסוק, שלי אפלברג ואור הירשאוה

« חמישה רגולטורים - בנק ישראל; אגף שוק ההון; הביטוח והחיסכון באוצר; רשות ניירות ערך; רשות המיסים; והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור - הזהירו אתמול במטבע הביטקוין.

בהודעה נכתב: "באחרונה מתגבר בעולם השיח הציבורי בנושא המכונה 'מטבעות וירטואליים' מבזוהרים, דוגמת ביטקוין. המדובר בקובצי מחשב המשמשים גם כאמצעי תשלום וירטואליים, שמונפים על ידי מערכת מחשבים מבוזרת שאינה נמצאת בשליטת גורם מרכזי. יודגש, כי הם אינם הילך חוקי של מדינה כלשהי, וכי אין בשמם כדי להעיד על מעמדם החוקי כמטבע.

"בישיבה שכינסה באחרונה נגידת בנק ישראל, קרנית פלוג, סוכם להמשיך ולבחון היבטים שונים הקשורים לשימוש ולמסחר במטבעות וירטואליים, לרבות השלכות מקרו אפשריות, בהקשרים של מעמדם החוקי, הסדרתם, סיכויי הלבנת הון ומימון טרור, מיסוי והגנת הצרכן. בישיבה הוחלט, עוד לפני סיום הבחינה הכוללת, להפנות את תשומת לב הציבור לסיכויי נזק אפשריים הכרוכים במטבעות הוירטואליים."

בכך מצטרפות הרשויות בישראל לרגולטורים בארה"ב, בקנדה, באיחוד האירופי ועוד, שפירסמו אזהרות דומות לציבור.

זנדברג: "שמרנות מיותרת"

עו"ד אוהד מימון, ראש מחלקת הבנקאות והפיננסים במשרד פרופ' יובל לוי ושות', ביקר את הודעת הרגולטורים: "ההודעה מאכזבת מאוד. אוסף של אזהרות מוכרות תוך התעלמות מהצורך לדאוג לאסדרה של השוק, מסחר במטבעות וירטואליים מתקיים כבר תקופה ארוכה, ועל הרגולטורים לתת מענה פרקטי לסוגיות הבערות הן עבור הסוחרים והן עבור מערכת הבנקאות, ולא להוציא אוסף אזהרות שאין בהן כל חידוש. מחמצת הודמנות של ממש ליצור מסגרת חקיקתית ורגולטורית מתאימה להנפקה ואסדרה של מטבעות וירטואליים."

עו"ד אורי גולדמן, שותף במי

הסכנות בביטקוין לפי האוצר ובנק ישראל

- 1 המטבעות הוירטואליים אינם מונפקים על ידי בנק מרכזי ואינם זוכים לגיבוי של בנק מרכזי הערב לערכם הנקוב
- 2 מאחר ששימוש במטבעות וירטואליים מאפשר העברתם באופן אנונימי, פעמים רבות תוך עקיפת מוסדות המונעים הלבנת הון ומימון טרור
- 3 המאפיינים הייחודיים של המטבעות הוירטואליים עלולים להוות קרקע פורה לפעולות מרמה, כדוגמת "הונאות פונזי"
- 4 העסקות המערבות מטבעות וירטואליים מבזוהרים הן גלויות ומתבצעות ישירות בין שני צדדים (Peer-To-Peer), אך הצדדים נשארים אנונימיים, מה שמקשה על התחקות אחריהם
- 5 מטבעות וירטואליים נשמרים בדרך כלל על גבי מחשב או טלפון חכם; בהקשר זה דווחו מקרים של פריצה למחשבים וגניבת ביטקוין בסכומים גדולים
- 6 רכישה של מטבעות וירטואליים יכולה להיעשות באופן ישיר ממי שמחזיק בהם, מה שחושף את המשתמשים בהם למגוון רחב של סיכונים
- 7 המסחר במטבעות וירטואליים אינו מפקח בידי רשות כלשהי מרשויות המדינה

סביב הביטקוין. להערכת ארן שוחט מקרן אלף, מספר היזמים הטכנולוגיים הישראליים שעוסקים בתחום הוא הגדול בעולם, לצד ארה"ב וסינגפור, ובתחום נעשו כבר כמה השקעות שעוד לא נחשפו. עם זאת, יזמים בתחום נתקלים בבעיה אפילו קשה מזו הקשורה בביצוע העברות מחשבונית בנק ישראלים לזירות המסחר. ברוב המקרים מסרבים הבנקים הישראליים לחברות שפועלות בביטקוין לפתוח חשבונות.

בנק הפועלים ביקש להבהיר כי "הבנק אינו מבצע מסחר בביטקוין. לקוח המבקש לרכוש ביטקוין אינו יכול להחזיק במטבע באמצעות חשבוננו בבנק הפועלים".

מלאומי נמסר: "הבנק פועל לפי כל החוקים וכללי הרגולציה בכל הנושאים, ובכללם גם סחר ושימוש במטבעות שונים. הביטקוין אינו מטבע רשמי המוכר על ידי בנק ישראל, ואינו מוסדר בכ"ל רגולציה כלשהי. כיוון שכך, אין שינוי במדיניות לאומי בנוגע למטבע, ועל כן הבנק אינו עוסק בכל צורה שהיא במטבע זה, כולל מסחר."

חום הביטקוין. "לקבוצת ביטקוין ישראל בפייסבוק, הקבוצה הישראלית הגדולה בתחום, רשומים כיום כ-3,400 משתמשים. למפגשי MeetUp בנושא רשומים כ-1,500 חברים, מספר החברים השני בגודלו לקבוצות בתחום אחרי זה של הקבוצה הלונדונית. בנק ישראל אמר שיש סיכונים שצריך להיערך אליהם וזה נכון. הבנקים הישראליים כבר מכירים את הסיכונים האלו", הוא הוסיף.

עד לאחרונה הקשו הבנקים הישראליים לבצע העברות כספיות לזירות המסחר העולמיות בביטקוין, על אף היעדרן של הנחיות ברורות בעניין. עם זאת, לא חרונה קיבל בנק הפועלים החלטה לאשר העברות כאלו. "ההחלטה של בנק הפועלים היתה החלטה מודעת שלא לשפוך את התינוק עם המים ולתת מענה בנושא למרות האתגרים", ציין רוזנפלד.

פרט לשימוש של סוחרים ומשתמשים, התפתחה בישראל יזמות ענפה סביב הביטקוין. לדברי רוזנפלד, קיימות כיום 10-15 חברות ישראליות שעוסקות בטכנולוגיות

חרונה גרמניה אף בחרה לקבל את הביטקוין לצורכי תיאום מס. על רקע זה, האזהרה ששוחזרה היום (אתמול, מ"ב) היא בעיקר תמונה ויש בה פספוס הזדמנות לצעוד קדימה באומץ ומתוך הבנת העולם המשתנה. ישראל בחרה היום (אתמול, מ"ב) להצטרף לסין בניסיון השמרני למנוע את הקדמה והאפשרויות שהמטבע החדש מציע לאזרחים. ישראל היא אחת החשקניות המרכזיות בעולם בתחום הביטקוין והמטבעות הוירטואליים. יש מספר גבוה של בעלי עסקים בישראל שמכבדים את המטבע, ומספר גדול עוד יותר של ישראלים שנהנים מיתרונות המטבע. אני ממליצה לבנק ישראל ולמשרד האוצר לביחון שוב את האזהרה ולשנות כיוון."

הבנקים מסרבים

"ההודעה של בנק ישראל היא ניטרלית ונכונה, אך אינה מחדשת דבר", קובע מני רוזנפלד, יו"ר איגוד הביטקוין הישראלי שהוקם לאחרונה. להערכתו של רוזנפלד, בישראל יש 5,000-10,000 סוחרים, משתמשים ויזמים בתחום

שרד גולדמן ושות' המתמחה במימון ובעבירות הלבנות הון, ציין כי "בסופו של דבר יכולות היו הרשויות לייצר מנגנון רגולטורי פשוט יחסית על הביטקוין, שיכול היה להשוותו לרגולציה ברומה לזו החלה על 'הילך חוקי', כמו שעשו במדינות כמו ארה"ב וגרמניה - אף שלכאורה גם במדינות אלה פירסמו אזהרה. לעומת זאת, בחרו הרשויות ובנק ישראל 'להזהיר' את הציבור מעיסוק בביטקוין ובשאר המטבעות הוירטואליים מבלי לתת פתרון ממשי, כפי שנדרש מרשויות מנהליות."

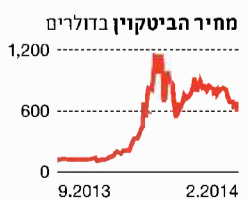
"כל אלה מעידים כי נכון להיום הביטקוין הוא צפרדע שהרגולטורים בישראל לא יודעים איך לבלוע. כל מי שעוסק בביטקוין, ששערו נקבע על ידי תנודות של היצע וביקוש, ער לכל הסיכונים והאזהרות האלו, ועוברת שהדבר לא מפריע למטבע הביטקוין להתפתח ולהתרחב. מבחינת ההודעה החריגה של הרשויות, אפשר ללמוד דווקא את ההפך ממה שהרשויות ניסו להשיג: הרשויות בחרו 'להזהיר' ולא 'לאסור' על מסחר במטבעות וירטואליים, ומשכך מי שמוכן לקחת את הסיכונים המסתוריים של המטבע אינו עושה עבירה. המטבעות היא שניתן להמשיך ולעסוק בביטקוין, תוך נטילת הסיכונים המסתוריים של תנודות המטבע."

"כ"כ תמר זנדברג ממרצ ביקרה את האזהרות של רשות המיסים, בנק ישראל ומשרד האוצר לגבי השימוש במטבעות וירטואליים והגדירם רה אותם "שמרנות מיותרת". לדברי זנדברג, "דווקא בעולם של ריכוזיות מסוכנת ומזיקה של מערכת הבנקאות. הביטקוין הוא הזדמנות לביזור במקום שליטה ריכוזית, ולא כדאי לפספס אותה. בכל העולם גובר השימוש במטבע הוירטואלי שחוסך עמלות שימוש ומאפשר רכישות אנונימיות. לא

הביטקוין שלב האזהרות

משרד האוצר ובנק ישראל באזהרה חריגה: השימוש בביטקוין מסוכן. בכך מצטרפת ישראל לרגולטורים בארה"ב, בקנדה ובאירופה

מוטי בסוק, שלי אפלברג ואור הירשאוה 42

האוצר ובנק ישראל: הביטקוין מסוכן בשוק מבקרים: קל יותר להזהיר מאשר להסדיר את המסחר במטבע הוירטואלי

מוטי בסוק, שלי אפלברג ואור הירשאוה 42